

SEMAFOR

: pro oddíly

www.skaut.cz/semafor

zázemí

WEB

www.skaut.cz/registrace
www.skaut.cz/komunikace
www.skaut.cz/bezpeci

Tip: podívejte se na další inspirace
na www.skaut.cz/semafor

FACEBOOK

www.facebook.com/groups/propagaceskautingu
www.facebook.com/groups/skautreality
www.facebook.com/groups/skautskagrafika

E-MAIL

registrace@skaut.cz (oblast skautISu, registrace, webu)
hospodareni@skaut.cz
fundraising@skaut.cz
bezpeci@skaut.cz (oblast psychického bezpečí)

Pokud si nejste jisti, napište na kancelar@skaut.cz
Uložte si skautskou krizovou linku do telefonu: 737 205 520

info

Tady najdete navržené otázky k diskuzi
v oblasti Zázemí v oddíle. Možná při
debatě přidáte další vlastní otázky.

1. Kvalitní oddíl má k dispozici pro svoji činnost dostatečné materiální a finanční zázemí, má pro své fungování zajištěnou klubovnu, má kam jet na letní tábor.

- ☐ Plánujete spolu se svojí činností i zdroje, jak výdaje s tím spojené zaplatit? Kdo a na základě čeho stanovuje ve vašem středisku výši členských příspěvků? Jak jsou tyto peníze využívány?
- ☐ Snažíte se získávat finanční prostředky i z jiných zdrojů než členských příspěvků a dotací ústředí? Jak plánujete a zajišťujete fungování oddílu a jeho akcí? Máte prostředky na rozvoj svého oddílu, netradiční aktivity či akce pro veřejnost?
- ☐ Je vaše klubovna majetkem střediska? Pokud ne, máte jistotu, že se v ní budete moci scházet i následující skautský rok? Uvažujete o rozšíření stávajících prostor nebo o vlastní klubovně?
- ☐ Jak složité je pro vás najít vhodné tábořiště? Máte vlastní? Uvažujete o koupi pozemku?

2. Kvalitní oddíl hospodárně nakládá se svěřeným či zapůjčeným majetkem, do jeho pořizování či údržby jsou zapojeni mladší členové.

- ☐ Kdo se stará v oddíle o majetek, o klubovnu a nejbližší okolí? S čím a jak pomáhají mladší členové oddílu? Jak rychle jste schopni si něco opravit?
- ☐ Jak často rozšiřujete (či doplňujete) majetek používaný oddílem? Kdo o nákupu rozhoduje? Víte, zda je vaše klubovna a materiál, který váš oddíl používá, pojištěn?
- ☐ Jaké nástroje, které vám mohou ulehčit hospodaření akcí, evidenci a správu majetku, v oddíle i středisku využíváte?

diskuze

Závěry z diskuze si poznamenejte na záznamový arch se Semaforem – co dělat již nechcete, v čem chcete pokračovat a co chcete vyzkoušet nově.

3. Kvalitní oddíl zajišťuje na svých akcích bezpečnost.

- ☐ Přemýslíte u plánovaných aktivit předem o tom, jak předejít možným úrazům a rizikům? Jsou o zajištění bezpečnosti řádně poučeni všichni – vedoucí i mladší členové? Co vědí o tom, jak se mají sami pohybovat v terénu či ve městě, kde je uložena lékárnička, co dělat v případě krizové situace?
- ☐ Přemýslíte, jak se v oddíle členové cítí a jaká u vás panuje atmosféra? Jak mohou členové prožívat oddílové aktivity a hry?
- ☐ Mluvíte s nimi o tom, co se jim v oddíle líbí či nelíbí, máte nastavená společná pravidla, jak se k sobě chcete chovat? Řešíte se členy, co jim může být nepříjemné a proč? Už jste se seznámili v oddílové radě s Kodexem jednání dospělých?
- ☐ Jsou všichni dobrovolníci pomáhající při činnosti pojištěni na odpovědnost za škodu?

4. Kvalitní oddíl vede evidenci a docházku členů oddílu, dbá na ochranu osobních údajů, včas odevzdává registraci. Zaznamenává historii oddílu (kronika, web, ...), vhodným způsobem komunikuje se členy oddílu, rodiči, veřejností.

- ☐ Jakým způsobem vedete evidenci členů oddílu? Pracujete s evidencí členů průběžně, nebo jen v období registrace? Zvládáte v období registrace vše zpracovat včas?
- ☐ Používáte papírové, nebo elektronické přihlášky? Pokud ne, proč? Víte, kde jsou papírové přihlášky uloženy a jak nakládat s osobními údaji? Kdo k těmto citlivým údajům má přístup? Vedete si docházku členů oddílu? Jak s ne/účastí dále pracujete?
- ☐ Jakým způsobem zachycujete historii oddílu? Jaké způsoby a nástroje používáte ke komunikaci se členy oddílu/rodiči/veřejností? Funguje vám to? Jak používáte svoje webové stránky, FB či jiné moderní komunikační kanály?

KLUBOVNA/ ZÁKLADNA/ TÁBOŘIŠTĚ

Toto jsou místa, kde se odehrává velká většina našich činností. Je tedy důležité přemýšlet o nich dopředu a v dlouhodobějším horizontu.

Pokud už vám prostory klubovny nebo tábořiště nevyhovují, začněte hledat:

- sepišete si svoje požadavky ohledně nového místa
- pro klubovnu zkuste oslovit obec/farnost či nevyužitě prostory velkých firem ve vaší obci
- pro hledání tábořiště využijte FB www.facebook.com/groups/skautreality/
- důležité je se o již vybudovaná místa pravidelně a dobře starat, dále je zvelebovat
- s financováním nákupu a oprav nemovitosti vám mohou pomoci na www.skaut.cz/nemovitosti

ZDROJE NA ČINNOST

Skautská činnost by měla podporovat všestranný rozvoj členů oddílů. K tomu se každou chvíli hodí něco nového pořídit, něco je třeba opravit či obnovit... a na tohle všechno možná není během jednoho roku v oddílové pokladně dostatek zdrojů.

Co s tím:

- domluvte se na střediskové radě na způsobu využívání financí pro oddíl
- vytvořte plán a stanovte si priority (uvědomte si, co je pro chod oddílu nezbytné a co pořídíte časem)
- domluvte se, kde, koho a jak budete žádat o podporu (nemusí to být vždy jen peníze)
- o již nakoupený materiál řádně pečujte, aby vydržel co nejdéle

S přemýšlením kde a jak žádat vám pomohou sekce Finanční řízení a Fundraising na Křižovatce, nebo se můžete také poradit s ostatními skauty na FB www.facebook.com/groups/skautfdr/.

BEZPEČNOST

Za zajištění bezpečnosti zejména mladších členů odpovídají vedoucí oddílů. Co však s dospělým nováčkem, o kterém toho moc nevíme? Zda a kdy mu svěřit členy oddílu bez obav o jejich fyzické i psychické bezpečí?

Zkuste:

- udělat si dost času na to, abyste nového vedoucího dobře poznali
- zajistit, aby po nějakou dobu (půl roku – rok) spolupracoval společně s někým zkušenějším
- pravidelně s ním hodnotit jeho práci, mluvit o tom, proč se členy pracujete právě takto a proč je to důležité
- seznámit ho s Kodexem jednání dospělých ([skaut.cz/bezpec/](https://www.skaut.cz/bezpec/)) a probrat, co jednotlivé body znamenají
- mluvit také o fyzické bezpečnosti – vysvětlovat, na co je důležité myslet a proč
- až přijde čas, probrat s novým vedoucím možnosti skautského vzdělávání

Program k tématu Ochrany a bezpečí dětí je součástí nabídky Vzdělávání na klič – povězte si na to odborníky (www.skaut.cz/vzdelavani-na-klic).

EVIDENCE ČLENŮ

Členství vzniká zápisem do seznamu členů ve skautském informačním systému (**skautIS**), ve kterém je úzce propojeno s každoroční registrací.

Tipy, na co myslet:

- mějte tyto informace stále aktuální (včetně přiřazených funkcí), a to o všech členech oddílu – aktualizujte alespoň čtyřikrát v roce
- nečekejte na poslední den registrace – zjišťujte zájem setrvání v oddíle už měsíc předem – dejte si upozornění do oddílového kalendáře
- nezapomeňte průběžně také přidělovat mladším členům i vedoucím časopisy
- na začátku skautského roku zrevidujte postup ohledně uchovávání těchto dat mimo skautIS (myslete na to, že údaje které o členech svého oddílu evidujete, mohou být i údaje citlivé a měli byste se podle toho k nim chovat (nejen kvůli GDPR) – zařaďte tento bod do plánu první oddílové porady v září
- Více k přihláškám se dozvíte na Křižovatce v sekci Přihlášky a evidenční listy a s každoroční registrací vám pomohou informace na www.skaut.cz/registrace.

SEMAFOR

: pro oddíly

www.skaut.cz/semafor

lidé

WEB

www.skaut.cz/personalistika
www.skaut.cz/vzdelavani

FACEBOOK

www.facebook.com/skautska.personalistika
www.facebook.com/skautskevzdelavani

Tip: podívejte se na další inspirace
na www.skaut.cz/semafor

E-MAIL

personalistika@skaut.cz

vzdelavani@skaut.cz
mentoring@skaut.cz
koucink@skaut.cz

poradna@skaut.cz (oblast dětí se specifickými potřebami)

kancelar@skaut.cz (s dotazy na vyznamenání)

info

Tady najdete navržené otázky k diskuzi
v oblasti Lidé v oddíle. Možná při debatě
přidáte další vlastní otázky.

1. Kvalitní oddíl vede schopný, plnoletý a kvalifikovaný vůdce, který má svého kvalifikovaného zástupce a vychovává si své nástupce; v oddíle je dostatek vedoucích.

- ☐ Jakou kvalifikaci má vedoucí oddílu? Potřebuje ještě získat nějaké kvalifikace či nabýt nové dovednosti? Jaké to jsou?
- ☐ Bavíte se ve vedení oddílu o tom, s jakou perspektivou do budoucna k vedení přistupujete? Máte nástupce na klíčové pozice ve vedení, pokud vás výhledově čekají nějaké změny? Jak s nástupci pracujete?
- ☐ Stíháte všechnu práci, kterou jste si naplánovali? Je vás ve vedení dostatek na realizaci plánu činnosti? Kde a jak získáváte nové vedoucí?
- ☐ Vytváříte prostor k zapojení členů oddílu do rozhodování? Berou oddíl za svůj, budou mít chuť se jednou podílet na vedení?

2. Kvalitní oddíl má vedoucí, kteří jsou schopní a zodpovědní, znají mladší členy v oddíle, jsou pro oddílovou činnost motivováni a průběžně se vzdělávají.

- ☐ Mají vedoucí a rádci potřebné dovednosti a dokáží spolupracovat? Na základě čeho tak soudíte? Zajímáte se průběžně o životní situaci členů oddílu?
- ☐ Jak u vás probíhá vzdělávání vedoucích? Vyjíždíte za vzděláváním na nějaké kurzy? Účastníte se i oblastních nebo celostátních akcí (např. Elixíru)?
- ☐ Řešíte i vzdělávání rádců? Kdo se tomu věnuje? Je součástí oddílových rad také inspirování rádců a jejich vzdělávání?

diskuze

Závěry z diskuze si poznamenejte na záznamový arch se Semaforem – co dělat již nechcete, v čem chcete pokračovat a co chcete vyzkoušet nově.

3. Kvalitní oddíl má dostatečnou členskou základnu, která se zdravě vyvíjí (zajištěn plynulý přechod od mladší výchovné kategorie, přirozený přísun nováčků, členové neodcházejí předčasně z oddílu, dostatek členů pro fungování družin).

- ☐ Máte dostatek členů? Jakou dobu u vás průměrně stráví člen oddílu? Jste s tím spokojeni? Pokud ne, co můžete udělat pro to, aby člen v oddíle vydržel co nejdéle?
- ☐ Jak si zajišťujete přísun nováčků? Kdo se stará o nováčky? Jakým způsobem s nimi pracujete?
- ☐ Pracujete s přechodem členů do navazující věkové kategorie? Daří se vám to? Pokud nepracujete, proč?
- ☐ Uvažujete o založení nového oddílu, např. z důvodu přetlaku zájmu o členství? Co k jeho založení potřebujete?

4. Kvalitní oddíl má přátelskou atmosféru a mezi mladšími členy a vedoucími jsou vztahy založené na důvěře. Má oddílové tradice a rituály. Vedení jde dobrým příkladem a je motivované pro oddílovou činnost.

- ☐ Jak byste popsali atmosféru v oddíle? Jak často řešíte konflikty? Daří se to, aniž by to narušovalo vztahy mezi vedoucími?
- ☐ Jaké oddílové rituály máte? Vznikají i nové rituály? Jdete mladším členům dobrým příkladem? Jak to poznáte? Víte navzájem, jaká je motivace ostatních pro činnost v oddíle?

NÁSTUPNICTVÍ

Přemýšlet o nástupci, zejména pak ve vedoucí funkci, je třeba včas, alespoň rok (a raději více) před předáním. A zároveň se doporučuje nesázet na jednoho člověka.

Jak na to:

- vyber si potenciální nástupce (napiš si jejich kvality a slabiny, předpoklady pro danou pozici)
- postupně je připravuj na danou pozici, cíleně je podporuj v jejich rozvoji (kurzy, semináře, delegování úkolů, ...)
- urči termín předání (ideálně už na začátku)
- rozmysli si, kdy a jak informovat o plánu předat svou roli ostatním (střediskové radě oddílové radě, členům oddílu, rodičům, ...)
- bliže k termínu předání se zaměř na přípravu jednoho nástupce, který se zdá pro roli nejlepší a který je ochotný ji převzít

- připravuj ho dál do termínu předání
- udělejte z předání rituál či slavnost za účasti oddílu a případně dalších hostů (poděkování odcházejícím, přivítání přicházejícího, symbolické předání zodpovědnosti)
- dohodněte se, jakým způsobem budeš podporovat nástupce v jeho (její) roli po předání

Pro více tipů se podívejte na články ve Skautingu: bit.ly/jak-predat-oddil.

PODĚKOVÁNÍ

Práci našich dobrovolníků bychom neměli brát jako samozřejmost. Co by naopak samozřejmostí být mělo, je poděkování za jejich práci.

- Nejvíce potěší poděkování síté na míru danému člověku, které vychází z osobní znalosti dotyčného
- rozmyslete si, které příležitosti ve vašem oddíle se nejlépe hodí k poděkování (závěrečný táborový oheň, společný výlet oddílové rady, ...)
- nepamenejte poděkovat také podporovatelům oddílu (aktivní rodiče, lidé ze střediska, ...)
- využít můžete také např. děkovačí generátor (generator.skaut.cz/diky/) či skautská vyznamenání (www.skaut.cz/vyznamenani)

VZDĚLÁVACÍ A ZÁŽITKOVÉ KURZY

Kromě kvalifikačních kurzů (čekačských, vůdcovských, ...) můžete využít i celou škálu dalších nekvalifikačních, zážitkových kurzů, workshopů a seminářů. Zjistíte potřeby a zájmy vašich spolupracovníků – rádců i činovníků – díky tomu jim můžete pomoci vybrat kurz přímo na míru. Při výběru kurzu se nebojte opustit „okresní bublinu“ a vyjet na vzdálenější akce – účastník si rozšíří obzory.

MENTORING

Mít po ruce člověka, na kterého se můžu kdykoli obrátit a kdo už si prošel tím, čím si teď procházím já, je vždy fajn. Ale dá se to spojit i s vlastním osobním rozvojem (tedy rozvojem členů oddílové rady – včetně rádců).

Máte všichni, kdo aktuálně zastáváte novou pozici / zodpovídáte za nový projekt / větší úkol, svého „rádce“, mentora? Pokud ne, zkuste si ho v oddíle či na středisku najít/dohodnout se s ním na spolupráci. Pobavte se spolu také o tom, kam směřujete, kde se vidíte za rok. Co se za tu dobu chcete naučit, nového dozvědět, vyzkoušet si.

Více k tomu, jak takový „vztah“ může vypadat, se dočtete na www.skaut.cz/mentoring.

Nejlépe funguje osobní doporučení a také to, když vedoucí jde sám příkladem a jezdí na vzdělávací akce. Finance by pro vás neměly být překážkou – střediska a okresy vzdělávání činovníků vesměs finančně podporují, příp. se nebojte i o podporu řici.

Více ke struktuře vzdělávání najdete na www.skaut.cz/vzdelavaci-system a na kurzy.skaut.cz si můžete vybrat kurz na míru.

NOVÁČEK

Kvalitní práce s nováčky je základ úspěchu oddílu do budoucna. Jak je získat a udržet a čemu se vyhnout:

- informujte nováčky i rodiče (o skautském hnutí a činnosti oddílu, představte jim sebe a rádce, předejte kontakty, domluvte se na způsobu komunikace, nepamenejte dát prostor pro otázky)
- seznámte nováčky se členy družiny, oddílem a klubovnou
- přidejte jim patrona do začátku
- podporujte kamarádké vazby
- vzbudte zájem programem
- věnujte jim pozornost
- nejdůležitější je první schůzka – nepodceňte ji
- vyhněte se „hození nováčka do vody“ – vysvětlete mu pro něj nesrozumitelnou skautskou terminologii, nezastrašujte, nepřeceňte jeho síly atd.

Hlásí se vám více nováčků, než zvládnete přijímat? Máte plnou čekací listinu? Můžete rodičům doporučit jiný oddíl v rámci střediska, nebo je možná na místě zamyslet se a zvážit, zda není správný čas pro založení nového oddílu.

Více k nováčkům najdete v článku ve Skautingu: bit.ly/novacek a k zakládání dalšího oddílu na www.skaut.cz/novy-oddil.

SEMAFOR

: pro oddíly

www.skaut.cz/semafor

řízení a plánování

WEB

www.krizovatka.skaut.cz

Tip: podívejte se na další inspirace
na www.skaut.cz/semafor

FACEBOOK

www.facebook.com/skautska.personalistika

E-MAIL

personalistika@skaut.cz (v oblasti vedení oddílových porad)

info

Tady najdete navržené otázky k diskuzi
v oblasti Řízení a plánování v oddíle.
Možná při debatě přidáte další vlastní otázky.

1. Kvalitní oddíl má oddílovou radu, která se pravidelně schází a plní svou roli.

- ☐ Scházíte se s oddílovou radou pravidelně? Stačí vám to pro vyřešení všeho potřebného, ale také pro interakci s ostatními nebo pravidelnou inspiraci rádců? O čem se na poradách bavíte? Využíváte potenciál porady na maximum?
- ☐ Kdo je členem oddílové rady? Zvete na porady i rádce? Jakou roli na nich hrají? Kdo a jak setkání oddílové rady připravuje?
- ☐ Věnujete se na poradách také inspirování rádců, prožíváte společně nějaký program, který rádce rozvíjí?
- ☐ Jak si na oddílových poradách rozdělujete úkoly? Berete v potaz individuální potřeby, schopnosti a dovednosti členů oddílové rady?

2. Kvalitní oddíl má stanovené cíle, k jejichž dosažení dostatečně dopředu plánuje a připravuje program, používá zpětnou vazbu.

- ☐ Máte oddílový plán činnosti? Kdo se na jeho tvorbě podílí? Pokud ne všichni, proč? Jak často se k němu vracíte? Z čeho při přípravě oddílového plánu vycházíte? Jaká témata do plánu zahrnujete? Jaké výchovné cíle plán obsahuje? Jak se vám daří plán naplňovat?
- ☐ Jak pracujete se zpětnou vazbou – po akcích, aktivitách, nebo např. s tou, kterou vám mladší členové dávají na vaše chování? Zjišťujete si ji cíleně, jak často? K čemu vám slouží? Daří se vám zpětnou vazbu zohledňovat?
- ☐ Jakými technikami zpětnou vazbu získáváte? Kdo vám zpětnou vazbu dává? Používáte zpětnou vazbu také mezi členy oddílové rady a směrem od vedoucích ke členům? Pokud ano, jak s ní pracujete, pokud ne, proč?

diskuze

Závěry z diskuze si poznamenejte na záznamový arch se Semaforem – co dělat již nechcete, v čem chcete pokračovat a co chcete vyzkoušet nově.

JAK NA SPOKOJENOU ODDÍLOVOU RADU

Oddílovou radu má téměř každý oddíl, ale kolik z nich může radu označit jako spokojenou? Pár základních tipů, jak mít radu efektivní, spokojenou a fungující dlouhodobě:

- respektujte individualitu každého člena
- podpořte dobrou komunikaci (nejen na radách, ale i mimo oddíl)
- na každém zásadním rozhodnutí se dohodněte společně
- vytvořte si pravidla pro fungování oddílové rady (společně)
- aktivně o oddílovou radu pečujte (podnikejte team-buildingové aktivity, ...)
- bavte se
- respektujte právní odpovědnost vůdce
- předávejte zodpovědnost (od jednoduššího k obtížnějšímu, ale vždy s podporou)
- nepřetěžujte členy rady

Více k jednotlivým tipům najdete v článku [Spokojené vedení](#) v časopise Skauting, únor 2011.

ODDÍLOVÁ RADA A RÁDCE

Mít fungující radu je ideální variantou pro všechny. Jak ale mohou rádcí OR využít pro sebe i družinu:

- jako komunikační kanál (tok informací od členů družiny přes rádce k vedení a naopak)
- jako přípravu na akce (možnost brainstormovat nápady na výpravy)
- jako zdroj námětů na činnost, které následně rádcové přenášejí do družin (v případě porady jako modelové schůzky)
- jako možnost naučit se nové praktické dovednosti a získat nové znalosti
- jako prostor pro řešení rádcové přírůžek, problémů a sdílení zkušeností
- jako možnost říct pohled svůj i družiny (a tím činnost oddílu přizpůsobit více členům)
- jako trávení společného času (nejen „pracovně“)
- jako učení se demokratickým přístupům (forma zástupců za členy = rádce, podílet se na hlasování, ovlivňovat chod oddílu)
- jako příležitost k osobnímu rozvoji a získávání zkušeností skrze spolupráci s vedoucími a dalšími členy vedení

Podrobnější informace se dočtete v článku [bit.ly/rada-radce](#).

JAK NA VÝCHOVNÉ CÍLE

Výchovné cíle jsou nedílnou součástí oddílového plánování. Dobrý plán ujasní, na co se chceme v daném období soustředit a co bychom chtěli členům předat.

Jak začít s plánováním:

- diskutujte o výchovných cílech v oddílové radě – proč je chcete, jaký mají význam
 - inspiřujte se od jiných oddílů, v časopise, z loňského plánu, ze stezek, ...
 - u vybraných oblastí si popište aktuální stav (např. pomocí Hodnocení kvality) a ideální představu
 - vyberte z nich tři až šest a napište konkrétní cíle (lze SMARTovat, nebo použít jednodušší způsob – napsat si koho cíl to týká, stanovit kritéria naplnění a termín)
 - nastavte milníky ověřování
- Dávejte pozor, zda:
- jsou cíle vhodné pro vaše členy
 - jste schopni cíle naplnit
 - v radě rozumíte cílům všichni stejně

Více v článku [bit.ly/vychovne-cile](#).

ZPĚTNÁ VAZBA OD MLADŠÍCH ČLENŮ

Je časté a běžné, že v oddílech vedoucí získávají zpětnou vazbu (ZV) na akce z výrazů ve tvářích členů. Stačí to?

Jak jinak ZV na činnost oddílu od členů získat:

- upravte pro ně část Hodnocení kvality nebo Semaforu (co říkají na počet výprav za rok, symbolický rámec)
- projděte s nimi rok pomocí fotek a u vybraných pokládejte otázky
- ptejte se na dojmy z „NEJ“ – nejlepších zážitků, nejsmutnějších chvilí...
- pomocí číselné škály mladší členové mohou vyznačit, kde se teď oddíl nachází a kde by chtěli, aby byl (jak moc jezdíte do přírody, jak moc máte výprav, ...)
- dejte jim příležitost napsat dopis vedoucímu
- zadejte družině zakázky na výzkum veřejného mínění (sami vymyslí otázky a v podobě ankety získávají odpovědi od ostatních členů)
- pozorně naslouchejte rádcům, jsou zprostředkovateli ZV od členů družin

Vždy se ale sami sebe zeptejte – k čemu vám tato konkrétní ZV bude? Jak s ní potom naložíte?

Podrobnosti najdete v článku [bit.ly/ZV-deti](#).

SEMAFOR

: pro oddíly

www.skaut.cz/semafor

program a činnost

WEB

www.skaut.cz/program
www.skaut.cz/odbory
casopisy.skaut.cz

Tip: podívejte se na další inspirace
na www.skaut.cz/semafor

E-MAIL

program@skaut.cz

info

Tady najdete navržené otázky k diskuzi
v oblasti Program a činnost v oddíle.
Možná při debatě přidáte další vlastní otázky.

1. Kvalitní oddíl využívá všechny prvky skautské výchovné metody (slib a zákon, učení se zkušeností, družina, program osobního růstu, symbolický rámec, příroda, dospělí průvodci).

- ☐ Pracujete v oddíle se SVM? Využíváte v oddíle všechny prvky SVM? Pokud ne, z jakého důvodu?
- ☐ Se kterým prvkem SVM se vám v oddíle daří pracovat nejvíce, a se kterým pracujete nejméně? Čím konkrétně jednotlivé prvky podporujete? Jak s jednotlivými prvky pracujete?
- ☐ Přistupujete při práci se SVM jinak vzhledem k věkovým kategoriím, které v oddíle máte? Jak se to u nich liší?

2. Kvalitní oddíl má pestrý a smysluplný program, který členy baví, je přiměřený jejich věku a směřuje k jejich všestrannému rozvoji.

- ☐ Je váš oddílový program pestrý? Na základě čeho jste o tom přesvědčení? Z čeho při jeho tvorbě vycházíte? Využíváte výchovné nástroje, jako jsou stezky či odborky? K čemu vedete skrze oddílovou činnost mladší členy a proč?
- ☐ Zvládají všichni členové připravený program? Pokud ne, čím to je? Jak zjišťujete, zda členy program baví? A baví je? Zohledňujete v programu i jejich zájmy, jakým způsobem je zjišťujete?
- ☐ Zahrmujete do oddílového programu také akce/události/aktivity s mezinárodním rozměrem? Jaký pro vás mají význam? Připravujete různorodé programy (duchovní, pohybové, seberozejové, rukodělné, ...) a v jakém poměru?

diskuze

Závěry z diskuze si poznamenejte na záznamový arch se Semaforem – co dělat již nechcete, v čem chcete pokračovat a co chcete vyzkoušet nově.

3. Kvalitní oddíl pravidelně pořádá výpravy a akce včetně tábora, kterých se členové účastní. Mimo vlastních akcí se účastní i oficiálních skautských závodů a akcí jiných oddílů, střediska, okresu, kraje či akcí celostátních.

- ☐ Jak dlouhé a jak často děláte oddílové akce? Jaké okolnosti o tom rozhodují? Odpovídá to potřebám oddílu? Jak dlouhý máte tábor, stihnete během něj naplnit stanovené cíle? Kdo se na jeho přípravě podílí?
 - ☐ Jaké procento členů chodí na oddílové akce, jste se stavem spokojeni, proč? Omlouvají se členové, když se nemohou zúčastnit?
 - ☐ Jaké akce mimo středisko v oddíle navštěvujete, účastníte se jich, jaké naopak ne a proč?
-

SKAUTSKÁ VÝCHOVNÁ METODA – DRUŽINOVÝ SYSTÉM

Na SVM je naše činnost postavená, a proto bychom ji měli věnovat náležitou pozornost. Má celkem 8 prvků, které k sobě patří – slib a zákon, učení se zkušeností, dospělí průvodci, program osobního růstu, symbolický rámec, příroda, družina a zapojení do společnosti.

Základem fungujícího družinového systému je oddílová rada, která se pravidelně schází a systematicky s radci pracuje, rozvíjí a podporuje je.

Jak můžeme poznat, že družina funguje tak, jak má? Zkuste:

- ji poslat na Svojskúv závod (na různých stanovištích jsou dobře vidět schopnosti / dovednosti v týmové roli jednotlivců v družině)
- zadat týmový projekt a pozorovat zapojení jednotlivých členů a jejich vzájemnou spolupráci
- připravit diskuzní programy na různá témata (i ta družinová, např. při zjištění, zda je v družině nějaký problém)
- nechat družinu vytvořit reklamu (a anti-reklamu) samu o sobě – na co sami upozorní?
- sledovat, jak družina sama přispívá k oddílové činnosti – zda přináší vlastní impulsy, čemu by se chtěla věnovat, zda v tom dokáže být proaktivní

Více o družinovém systému a o tom, jak s ním můžeme pracovat, najdete ve článku bit.ly/SVM-druzina.

VŠESTRANNÝ ROZVOJ

Jedná se o další prvek SVM, na první pohled možná samozřejmý, ale ne vždy jednoduše „uchopitelný“.

Co znamená ono „všestranný“?

Kromě skautingu sem spadá globální, mediální, občanská, ekologická a mnoho dalších výchov.

Jak to „všechno“ ale pojmut? Co zahrnout do plánu? Čemu se víc věnovat a nezbáznit se přitom:

- jedna možnost je práce se skautskou stezkou – plnění stezky pokrývá rozvoj všech oblastí, které skauting považuje za klíčové, zaručuje vám tedy, že nic důležitého neminete.
- oddílovou náplň lze samozřejmě doplňovat i dalšími činnostmi a oblastmi, v kterých chcete holky a kluky rozvíjet, nebo akcentovat některou z oblastí programu. Nikdy byste si ale neměli přestat klást otázku „proč“ – proč zařazujeme právě tuto činnost, proč takto – co tím chceme holky a kluky naučit.

Kromě toho můžete pro inspiraci využít kompetence skautské výchovy (www.skaut.cz/kompetence-skautske-vychovy)

Více o tom, jak stezka podporuje všestranný rozvoj, naleznete ve Skautingu: bit.ly/vsestrannost.

TÁBOR

Tábor je vyvrcholením celoroční činnosti oddílu. Měl by trvat nejlépe tři týdny nebo déle, nejméně dva týdny. Pokud to ale u vás není možné, zkuste vyrazit ze začátku alespoň na týden.

Tipy, jak si ulehčit táboření:

- spojte tábor s jiným oddílem ve středisku
- pokud máte málo vedoucích, oslovte středisko/okres/kraj/rodiče, zda by vám nechtěli vypomoci (vaření, odvoz, hospodaření, ...)
- jeďte na (vybavené) tábořiště jiného oddílu, vyzkoušejte putovní tábor, začněte s táborem v chatkách, ...
- požádejte zaměstnavatele o volno v obecném zájmu (nečerpáte tak řádnou dovolenou)
- je-li vaše klubovna v přírodě, tábořte tam
- zkuste variantu příměstského tábora

Inspirujte se, jak z táboření udělat hlavní program bit.ly/program-taboreni.

BODOVÁNÍ – JE NUTNÉ?

Pokud chcete v oddíle omezit prvky vnější motivace a začít více podporovat vnitřní motivaci holek, kluků a dospívajících, můžete to zkusit bez bodování. Jak s takovou změnou začít:

- zamyslete se, jakou funkci bodování mělo – co posilovalo, jakou dávalo zpětnou vazbu (nejlépe to uvidíte na konkrétních příkladech) a něco si o tom přečtete.
- přemýšlejte, čím by se dalo bodování nahradit
- diskutujte o změně se členy oddílu
- dávejte více prostoru pro sebehodnocení (př. místo bodování hry proberte, jaký postup si člen vybral, proč jej zvolil, co bylo na něm dobré, špatné, co by nyní udělal jinak, ...)
- začněte postupně s malými změnami – oddíl si na změnu zvykne snadněji
- celá oddílová rada musí se změnami souhlasit a zároveň je i podporovat, proto je důležité všechny změny nejdříve pořádně prodiskutovat. Více k významu bodování na bit.ly/vychova-bodovanim.

SEMAFOR

: pro oddíly

www.skaut.cz/semafor

působení navenek

WEB

www.skaut.cz/komunikace

Tip: podívejte se na další inspirace
na www.skaut.cz/semafor

FACEBOOK

www.facebook.com/groups/skautskagrafika
www.facebook.com/groups/propagaceskautingu

E-MAIL

komunikace@skaut.cz

info

Tady najdete navržené otázky k diskuzi
v oblasti Působení navenek v oddíle.
Možná při debatě přidáte další vlastní otázky.

1. Kvalitní oddíl vytváří a udržuje dobré vztahy s rodiči svých členů, veřejností, zástupci obce, se školami či komunitami v místě působení a včas, vhodně a pravidelně je informuje o oddílové činnosti.

- ☐ Jakými komunikačními kanály jste ve spojení s rodiči? Děláte akce pro rodiče? Jakou mají účast? Jak pečujete o společenství kolem oddílu (rodiče, bývalí členové, oldskauti, podporovatelé oddílu aj.)?
- ☐ Jakými způsoby se prezentujete navenek? Myslíte si, že vaše prezentace navenek přispívá k zájmu o váš oddíl / povědomí o skautingu?
- ☐ Spolupracujete na nějaké akci pro veřejnost (např. dětský den školy spojený s vaším nábořem)? Jaký má ohlas?
- ☐ Jaký máte vztah s místní školou/úřadem/firmou/...? Jakým způsobem a jak často informujete veřejnost o své činnosti?
- ☐ Je na vás na výpravě (na nádraží, ve vlaku, ...) poznat, že jste skauti? Nosíte standardně šátky nebo kroj?
- ☐ Využíváte Skautský vizuální styl k tvorbě grafických materiálů?

2. Kvalitní oddíl cítí zodpovědnost za středisko, jehož je členem (účast na vedení střediska, na přípravě akcí střediska, ...).

- ☐ Zapojujete se do dění na středisku? Jakým způsobem? Spolupodílíte se na rozhodování střediskové rady? Jaký to pro vás má význam? Kdy naposledy jste pomohli se střediskovou akcí?

diskuze

Závěry z diskuze si poznamenejte na záznamový arch se Semaforem – co dělat již nechcete, v čem chcete pokračovat a co chcete vyzkoušet nově.

KOMUNIKACE S RODIČI

Dostatečně informovaní rodiče jsou základem úspěchu každého oddílu. Co ale dělat, když komunikace s rodiči vázne? Kde začít?

Jaké informace:

- kromě akcí, schůzek a registrace je dobré se zaměřit i na fotky, nabízené benefity či nabídku vybavení

- můžete rodičům nabídnout možnost spolupráce s oddílem (začnete něčím méně náročným)

Jakou formou? U každé věkové kategorie může být vhodná jiná forma. Tipy na ně:

- skupina „rodiče“ v aplikaci jako je Viber / WhatsApp – šíříte zprávy levně místo SMS

- oddílová štafeta (každý člen družiny/oddílu předá zprávu jednomu určenému členovi, až se zpráva takto dokola dostane k prvnímu vysílajícímu a kruh se uzavře) a přenést tak zodpovědnost na každého jednotlivce (pomocí e-mailů, sms, telefonováním, FB, ...)

- oddílový měsíčník – informujte pohromadě rodiče o vaší činnosti, příběhy psané jejich dětmi...

- Google formulář do e-mailu – rodiče rovnou jednoduše zakliknou, jestli jejich dítě ne/jede na akci

- využijte k tomu např. generátor pozvámek (bit.ly/generator-pozvamek) na schůzky a výpravy

Kdo bude za oddíl komunikovat:

- záleží na počtu členů v oddíle a tedy i rodičů,

- pokud komunikuje někdo jiný než vedoucí (např. řádce nebo jiný činovník), musí mít oddíl velmi dobře nastavenou komunikaci v oddílové radě, aby všichni měli všechny potřebné informace včas.

Více tipů najdete na Křižovatce pod heslem [Jak komunikovat s rodiči](#).

PROPAGACE ODDÍLU

Aktuálně sice zaznamenáváme velký růst počtu členů a členek organizace, ale propagace se netýká jen náborů. Dávat o svém oddílu vědět správnými komunikačními kanály do budoucna může zajistit získání dotací, větší podporu od města či jednotlivců, spolupráci jiných organizací na zajímavých projektech apod.

Aby vaše komunikace vypadala vizuálně co nejlépe, můžete využít již vytvořených/připravených:

- logo organizace
- skautský vizuální styl
- propagační fotografie a videa
- propagační předměty
- šablony pro výroční zprávu
- dobrý skautský web

Více k jednotlivým možnostem najdete na bit.ly/propagacni-materialy.

PROČ A JAK NA MÉDIA?

Média jsou jednou z možností, kudy můžete dávat o své činnosti vědět široké veřejnosti. Média mají oproti jiným cestám obvykle mnohem větší dosah. Získáte-li sympatie širší veřejnosti, může se vám snáze shánět podpora pro vaši činnost, nejen finanční, ale i v podobě klubovny, tábořiště, pomoci dobrovolníků a podobně. Věnovat se médiím můžete společně na středisku dle vaší tradice.

Jak na to:

- pobavte se o tom na oddílové poradě
- domluvte se na někém z vás, kdo bude mít média na starost
- vymyslete, co z vaší činnosti by pro média mohlo být zajímavé (tradiční akce, novinka, zajímavá skautská osobnost)
- zkuste nejdříve do vytipovaných místních novin poslat zajímavou fotku k otištění
- pozvěte média na chystanou akci dostatečně dopředu (formou pozvánky či tiskové zprávy)
- pište si veškeré kontakty na média do sešitu pro snadné dohledání a předání nástupci

Více informací nejen o tom, jaká média oslovit, si můžete přečíst na Křižovatce pod heslem [Jak na klasická média](#).

TVORBA MATERIÁLŮ VE SKAUTSKÉM VIZUÁLNÍM STYLU

Ať budete dělat oddílový web, pozvánky na akce, články na Křižovatku či vydávat oddílový časopis, můžete se nechat inspirovat Skautským vizuálním stylem. Má jasná pravidla, která vám pomohou s kombinací loga, barev, „brambor“ a dalších prvků.

Co vám pomůže:

- v grafickém manuálu najdete informace, vzory ke stažení, pravidla (www.logo.skaut.cz)
- v online nástroji Canva je možné snadno tvořit skautskou grafiku – letáky, pozvánky a inspirovat se již vytvořenými věcmi od jiných jednotek na Křižovatce pod heslem [Canva](#)
- pro logo oddílu, akce, základny využijte generátor loga (generator.skaut.cz/logo)
- pro pozvánky na výpravy můžete využít generátor pozvámek (bit.ly/generator-pozvamek)
- pro PF pak generátor přání do nového roku (generator.skaut.cz/pf)

inspirace

Podívejte se zde na některé tipy a pokud chcete, další inspirace najdete na www.skaut.cz/semafor.